

คำอธิบายผลการดำเนินงานและการวิเคราะห์ฐานะทางการเงิน ไตรมาส 3 ปี 2554 สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2554
ของ บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

1. สรุปผลการดำเนินงานของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

ในไตรมาส 3 ของปี 2554 ราคาน้ำมันโดยเฉลี่ยยังอยู่ในระดับราคาที่สูง ถึงแม้จะปรับตัวลดลงบ้างจากในไตรมาส 2 ประกอบกับการแข่งขันทางการตลาดที่ทวีความรุนแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเส้นทางยุโรป เนื่องจากมีสายการบินอื่นเข้ามาแข่งขันในจุดบินเดียวกันกับของบริษัทฯ เพิ่มขึ้น รวมทั้งสายการบินจากตะวันออกกลางได้ปรับเปลี่ยนเครื่องบินที่มีขนาดใหญ่ขึ้น ดังนั้น เพื่อให้สามารถคงสัดส่วนทางการตลาดไว้ บริษัทฯ จึงไม่สามารถปรับค่าธรรมเนียมขดเชยน้ำมันให้ครอบคลุมกับราคาน้ำมันที่สูงขึ้นดังกล่าว โดยในไตรมาสนี้บริษัทฯ มีปริมาณการขนส่งผู้โดยสารเพิ่มขึ้นจากไตรมาสที่ 2 ของปี 2554 และสูงกว่าไตรมาสที่ 3 ของปี 2553 สำหรับด้านการขนส่งสินค้า ซึ่งได้รับผลกระทบต่อเนื่องจากเหตุการณ์แผ่นดินไหวในประเทศญี่ปุ่นตั้งแต่เดือนมีนาคม 2554 รวมทั้งปัญหาภาวะเศรษฐกิจของยุโรปและอเมริกา ได้ส่งผลให้ปริมาณการผลิตสินค้าในภาพรวมชะลอตัว เป็นผลให้ปริมาณการขนส่งสินค้าของบริษัทฯ ลดลงด้วย

สรุปผลการดำเนินงานไตรมาส 3 ปี 2554 ได้ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท	ก.ค.-ก.ย.		เปลี่ยนแปลง	
	2554	2553	ล้านบาท	%
รายได้รวม	49,961	45,414	+ 4,547	+ 10.0
ค่าใช้จ่ายรวม *	49,668	42,723	+ 6,945	+ 16.3
กำไร(ขาดทุน)ก่อนอัตราแลกเปลี่ยนและภาษีเงินได้	293	2,691	- 2,398	- 89.1
กำไร(ขาดทุน)จากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	2,299	(2,773)	+ 5,072	+ 182.9
กำไร(ขาดทุน)ก่อนภาษีเงินได้	2,592	(82)	+ 2,674	-
กำไร(ขาดทุน)สุทธิส่วนที่เป็นของบริษัทฯ	2,447	(15)	+ 2,462	-
กำไร(ขาดทุน)ต่อหุ้น (บาท)	1.12	(0.01)	+ 1.13	-
EBITDA	5,482	8,451	- 2,969	- 35.1
EBITDAR	6,719	9,691	- 2,972	- 30.7

* ไม่รวมกำไร(ขาดทุน)จากอัตราแลกเปลี่ยน แต่รวมส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสียและต้นทุนทางการเงิน

ไตรมาส 3 ปี 2554 บริษัทฯ มีรายได้รวมทั้งสิ้น 49,961 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากไตรมาสเดียวกันของปีก่อนจำนวน 4,547 ล้านบาท หรือร้อยละ 10.0 โดยรายได้จากการขายหรือการให้บริการเพิ่มขึ้น 4,771 ล้านบาท หรือร้อยละ 10.7 สาเหตุหลักเนื่องจากปริมาณผู้โดยสารเพิ่มขึ้น และรายได้ผู้โดยสารเฉลี่ยต่อหน่วยเพิ่มขึ้นจากการปรับอัตราค่าธรรมเนียมขดเชยน้ำมันเพิ่มขึ้น ค่าใช้จ่ายไม่รวมกำไร (ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยนแต่รวมส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสียและต้นทุนทางการเงิน มีจำนวนทั้งสิ้น 49,668 ล้านบาท สูงกว่าไตรมาสเดียวกันของปีก่อน 6,945 ล้านบาท หรือร้อยละ 16.3 สาเหตุสำคัญเนื่องจากราคาน้ำมันเครื่องบินโดยเฉลี่ยสูงขึ้นร้อยละ 44.5 ทำให้ค่าใช้จ่ายน้ำมันสูงกว่าปีก่อน 6,072 ล้านบาท เป็นผลให้กำไรก่อนอัตราแลกเปลี่ยนและภาษีเงินได้ลดลง 2,398 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ มีกำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศจำนวน 2,299 ล้านบาท

เปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนที่ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน 2,773 ล้านบาท เป็นผลให้บริษัทฯ มีกำไรก่อนภาษีเงินได้ 2,592 ล้านบาท เปรียบเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีก่อนซึ่งขาดทุน 82 ล้านบาท

บริษัทฯ มีกำไรสุทธิส่วนที่เป็นของบริษัทฯ ในไตรมาส 3 ปี 2554 จำนวน 2,447 ล้านบาท คิดเป็นกำไรต่อหุ้น 1.12 บาท เปรียบเทียบกับไตรมาสเดียวกันในปี 2553 ซึ่งขาดทุน 15 ล้านบาท หรือขาดทุนต่อหุ้น 0.01 บาท กำไรก่อนหักดอกเบี้ย ภาษี ค่าเสื่อมราคา ค่าตัดจำหน่าย และค่าเช่าเครื่องบินและอะไหล่ (EBITDAR) มีจำนวน 6,719 ล้านบาท ต่ำกว่าปีก่อน 2,972 ล้านบาท หรือร้อยละ 30.7

การเปลี่ยนแปลงนโยบายบัญชี

บริษัทฯ ได้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี และมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ที่มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2554 มีผลให้บริษัทฯ มีการเปลี่ยนแปลงนโยบายบัญชีเรื่องการนำเสนองบการเงิน และผลประโยชน์พนักงาน (รายละเอียดในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 2 และ 3) ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนโยบายบัญชีดังกล่าวส่วนใหญ่มีผลกระทบต่อการนำเสนองบการเงินเท่านั้น ไม่มีผลกระทบต่อกำไรหรือกำไรต่อหุ้น ยกเว้นเรื่องผลประโยชน์พนักงาน โดยบริษัทฯ เลือกว่าจะบันทึกภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงานโดยวิธีปรับย้อนหลัง ซึ่งมีผลทำให้กำไรสะสม ณ วันที่ 1 มกราคม 2554 ในงบการเงินรวมลดลงเป็นจำนวนเงิน 6,527 ล้านบาท กำไรสุทธิในไตรมาส 3 ของปี 2554 และ 2553 ลดลง 153 ล้านบาท หรือ 0.07 บาทต่อหุ้น และ 152 ล้านบาท หรือ 0.09 บาทต่อหุ้น ตามลำดับ และกำไรสุทธิสำหรับงวด 9 เดือนสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2554 และ 2553 ลดลง 458 ล้านบาท หรือ 0.21 บาทต่อหุ้น และ 455 ล้านบาท หรือ 0.27 บาทต่อหุ้น ตามลำดับ

2. คำอธิบายและวิเคราะห์ผลการดำเนินงานไตรมาส 3 ปี 2554

ปริมาณการผลิตและการขนส่ง

		ก.ค.-ก.ย.		อัตรา เปลี่ยนแปลง
		2554	2553	
ปริมาณการผลิตรวม	(ล้านตัน-กิโลเมตร)	3,009	2,897	+ 3.9%
ปริมาณการขนส่งรวม	(ล้านตัน-กิโลเมตร)	2,018	2,024	- 0.3%
อัตราส่วนการบรรทุก	(ร้อยละ)	67.1	69.9	- 2.8
ปริมาณการผลิตด้านผู้โดยสาร	(ล้านที่นั่ง-กิโลเมตร)	19,836	18,847	+ 5.2%
ปริมาณการขนส่งผู้โดยสาร	(ล้านคน-กิโลเมตร)	14,681	14,079	+ 4.3%
อัตราส่วนการบรรทุกผู้โดยสาร	(ร้อยละ)	74.0	74.7	- 0.7
ปริมาณการผลิตด้านพัสดุภัณฑ์	(ล้านตัน-กิโลเมตร)	1,224	1,199	+ 2.1%
ปริมาณการขนส่งพัสดุภัณฑ์	(ล้านตัน-กิโลเมตร)	675	735	- 8.2%
อัตราส่วนการขนส่งพัสดุภัณฑ์	(ร้อยละ)	55.1	61.3	- 6.2
จำนวนผู้โดยสาร	(ล้านคน)	4.77	4.42	+ 7.9%
ชั่วโมงปฏิบัติการบิน	(ชั่วโมง)	88,800	84,458	+ 5.1%
อัตราการใช้ประโยชน์เครื่องบินเฉลี่ย	(ชั่วโมง/ลำ/วัน)	11.3	11.2	+ 0.9%

ในไตรมาส 3 ปี 2554 บริษัทฯ ได้รับมอบเครื่องบิน A330-300 ที่ติดตั้งเก้าอี้ชั้นประหยัดเรียบร้อยแล้วเพิ่ม 1 ลำ ซึ่งรวมกับที่รับมอบแล้ว 4 ลำเป็น 5 ลำครบถ้วนแล้ว และได้เช่าเครื่องบิน B777-300ER เพิ่ม 1 ลำ โดยได้เริ่มให้บริการตั้งแต่วันที่ 4 กรกฎาคม และ 3 สิงหาคม 2554 ตามลำดับ ในเส้นทางยุโรปและภูมิภาค และส่งคืนเครื่องบินเช่าขนส่งสินค้า B777-200LRF 1 ลำตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2554

บริษัทฯ มีปริมาณการผลิตรวม (Available Ton - Kilometer : ATK) เพิ่มขึ้นจากไตรมาสเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 3.9 แต่ปริมาณการขนส่งรวม (Revenue Ton - Kilometer : RTK) ลดลงร้อยละ 0.3 ทำให้อัตราส่วนการบรรทุกรวม (Load Factor) เฉลี่ยร้อยละ 67.1 ลดลงจากปีก่อนซึ่งเฉลี่ยร้อยละ 69.9 ปริมาณการผลิตด้านผู้โดยสาร (Available Seat - Kilometer : ASK) เพิ่มขึ้นจากไตรมาสเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 5.2 ปริมาณการขนส่งผู้โดยสาร (Revenue Passenger - Kilometer : RPK) เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.3 ทำให้อัตราส่วนการบรรทุกผู้โดยสาร (Cabin Factor) เฉลี่ยร้อยละ 74.0 ลดลงจากปีก่อนซึ่งเฉลี่ยร้อยละ 74.7

รายได้

ในไตรมาส 3 ปี 2554 บริษัทฯ มีรายได้รวมทั้งสิ้น 49,961 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากไตรมาสเดียวกันของปีก่อน 4,547 ล้านบาท หรือร้อยละ 10.0 โดยสรุปดังนี้

หน่วย : ล้านบาท	ก.ค.-ก.ย.		เปลี่ยนแปลง	
	2554	2553	ล้านบาท	%
รายได้จากกิจการขนส่ง				
ค่าโดยสารและค่าน้ำหนักส่วนเกิน	40,207	35,388	+ 4,819	+ 13.6
ค่าธรรมเนียมขนส่งและไปรษณีย์ภัณฑ์	6,892	7,186	- 294	- 4.1
รวมรายได้จากกิจการขนส่ง	47,099	42,574	+ 4,525	+ 10.6
รายได้จากกิจการอื่น	2,105	1,859	+ 246	+ 13.2
รวมรายได้จากการขายหรือการให้บริการ	49,204	44,433	+ 4,771	+ 10.7
ดอกเบี้ยรับ	104	43	+ 61	+ 141.9
รายได้อื่น	653	938	- 285	- 30.4
รวมรายได้	49,961	45,414	+ 4,547	+ 10.0

รายได้จากการขายหรือการให้บริการ บริษัทฯ มีรายได้จากการขายหรือการให้บริการรวมทั้งสิ้น 49,204 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 4,771 ล้านบาท หรือร้อยละ 10.7

รายได้จากกิจการขนส่ง รวมทั้งสิ้น 47,099 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 4,525 ล้านบาท หรือร้อยละ 10.6 ประกอบด้วย

- รายได้จากค่าโดยสารและค่าน้ำหนักส่วนเกิน

บริษัทฯ มีรายได้จากค่าโดยสารและค่าน้ำหนักส่วนเกินรวมทั้งสิ้น 40,207 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 4,819 ล้านบาท หรือร้อยละ 13.6 เนื่องจากปริมาณขนส่งผู้โดยสารสูงกว่าปีก่อนร้อยละ 4.3 และรายได้จากผู้โดยสารต่อหน่วยโดยเฉลี่ย (รวมค่าธรรมเนียมขดเชยค่าน้ำมันและค่าเบี้ยประกันภัย) เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.0 จาก 2.47 บาทในไตรมาส 3 ปี 2553 เป็น 2.69 บาท จากการปรับราคาเพิ่มขึ้นตามราคาน้ำมันที่สูงขึ้น

- **รายได้ค่าระวางขนส่งและค่าไปรษณีย์ภัณฑ์**

รายได้จากค่าระวางขนส่งและค่าไปรษณีย์ภัณฑ์ 6,892 ล้านบาท ลดลง 294 ล้านบาท หรือร้อยละ 4.1 สาเหตุสำคัญเนื่องจากปริมาณการขนส่งพัสดุภัณฑ์ต่ำกว่าช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 8.2 ถึงแม้รายได้จากพัสดุภัณฑ์รวมค่าธรรมเนียมน้ำมันและค่าประกันภัยต่อหน่วยเพิ่มขึ้นจาก 9.56 บาทในไตรมาส 3 ปี 2553 เป็น 9.94 บาทในปี 2554 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.0 โดยมีปริมาณการผลิตด้านพัสดุภัณฑ์ (Available Dead Load Ton-Kilometers : ADTK) เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 25 ล้านตัน-กิโลเมตร หรือร้อยละ 2.1 ในขณะที่ปริมาณการขนส่งพัสดุภัณฑ์ (Revenue Freight Ton-Kilometers : RFTK) ต่ำกว่าช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน 60 ล้านตัน-กิโลเมตร หรือร้อยละ 8.2 เนื่องจากในไตรมาสนี้ปริมาณสินค้าในภาพรวมชะลอตัวเมื่อเทียบกับปีก่อน ซึ่งบริษัทฯ ได้ปรับแผนโดยการส่งคืนเครื่องบินเช่าขนส่งสินค้า B777-200LR ที่เข้ามาในขณะที่ปริมาณการขนส่งสินค้าขยายตัวอย่างมากในปี 2553 ส่งผลให้อัตราส่วนการขนส่งพัสดุภัณฑ์ (Freight Load Factor) ลดลงจากร้อยละ 61.3 ในปี 2553 เป็นร้อยละ 55.1 ในปี 2554

- **รายได้จากกิจการอื่น**

รายได้จากกิจการอื่น 2,105 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 246 ล้านบาท หรือร้อยละ 13.2 โดยมีสาเหตุหลักมาจากจำนวนเที่ยวบินและจำนวนผู้โดยสารของสายการบินลูกค้าเพิ่มขึ้นจากไตรมาสเดียวกันของปีก่อน ประกอบกับในไตรมาสนี้บริษัทฯ ได้ให้บริการซ่อมบำรุงเครื่องบินแก่สายการบินลูกค้าและเครื่องบินของภาครัฐเพิ่มขึ้น

- **ดอกเบี้ยรับ**

ดอกเบี้ยรับ 104 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 61 ล้านบาท เนื่องจากเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเฉลี่ยและอัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยสูงกว่าปีก่อน ประกอบกับบริษัทฯ นำเงินสดดังกล่าวไปลงทุนระยะสั้นที่ให้ผลตอบแทนที่สูงขึ้น

- **รายได้อื่น**

รายได้อื่น 653 ล้านบาท ลดลง 285 ล้านบาท หรือร้อยละ 30.4 โดยมีสาเหตุหลักมาจากการที่บริษัทฯ รับรู้ค่าชดเชยจากการส่งมอบเครื่องบินล่าช้า และรายได้จากการรับรู้ค่าธรรมเนียมสนามบินที่เรียกเก็บจากผู้โดยสารแต่สายการบินอื่นหรือประเทศที่บริษัทฯ ขนส่งผู้โดยสารไปไม่ได้เรียกเก็บมาเกินกว่า 3 ปี ต่ำกว่าปีก่อน

ค่าใช้จ่าย

ในไตรมาส 3 ปี 2554 บริษัทฯ มีค่าใช้จ่ายรวมทั้งสิ้น 47,369 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 1,873 ล้านบาท หรือร้อยละ 4.1 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท	ก.ค.-ก.ย.		เปลี่ยนแปลง	
	2554	2553	ล้านบาท	%
ค่าน้ำมันเครื่องบิน	20,013	13,941	+ 6,072	+ 43.6
ค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงาน	6,470	7,129	- 659	- 9.2
ค่าบริการการบิน	5,137	4,505	+ 632	+ 14.0
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับนักบินและลูกเรือ	1,374	1,189	+ 185	+ 15.6
ค่าซ่อมแซมและซ่อมบำรุงอากาศยาน	3,043	2,052	+ 991	+ 48.3
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	5,113	4,993	+ 120	+ 2.4
ค่าเช่าเครื่องบินและอะไหล่	1,237	1,240	- 3	- 0.2
ค่าสินค้าและพัสดุใช้ไป	2,751	2,328	+ 423	+ 18.2
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการขายและโฆษณา	1,584	1,535	+ 49	+ 3.2
ค่าใช้จ่ายด้านการประกันภัย	169	174	- 5	- 2.9
ผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์	265	447	- 182	- 40.7
ผลขาดทุนจากการด้อยค่าของเครื่องบิน	181	-	+ 181	-
ค่าใช้จ่ายอื่น	864	1,932	- 1,068	- 55.3
ผลขาดทุน(กำไร)จากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	(2,299)	2,773	- 5,072	- 182.9
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย	-	(57)	+ 57	+ 100.0
ต้นทุนทางการเงิน	1,467	1,315	+ 152	+ 11.6
รวมค่าใช้จ่าย	47,369	45,496	+ 1,873	+ 4.1

สรุปค่าใช้จ่ายที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่

ค่าน้ำมันเครื่องบิน 20,013 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 6,072 ล้านบาท หรือร้อยละ 43.6 มีสาเหตุหลักจากราคาน้ำมันเครื่องบินเพิ่มขึ้นร้อยละ 44.5 และปริมาณการใช้น้ำมันเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.3 เนื่องจากปริมาณการผลิตเพิ่มขึ้น ทำให้ค่าใช้จ่ายน้ำมันสูงขึ้นมาก ถึงแม้ในไตรมาสนี้เงินเหรียญสหรัฐอ่อนค่าลงทำให้ค่าน้ำมันคิดเป็นเงินบาทลดลงบางส่วน

ค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงาน ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายบุคลากร ผลประโยชน์พนักงาน ค่าตอบแทนผู้บริหาร และค่าตอบแทนกรรมการ มีจำนวนรวม 6,470 ล้านบาท ลดลง 659 ล้านบาท หรือร้อยละ 9.2 สาเหตุสำคัญเนื่องจากบริษัทฯ ได้ปรับสำรองเงินรางวัลประจำปีจำนวน 1,391 ล้านบาทที่ได้สำรองไว้ตั้งแต่ต้นปีออกทั้งจำนวน เพื่อให้เหมาะสมกับผลการดำเนินงานทั้งปีที่มีการทบทวนและคาดการณ์ให้สอดคล้องกับสภาวะการณปัจจุบันให้มากขึ้น ทั้งนี้ หากไม่รวมรายการเงินรางวัลประจำปี ค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงานสูงกว่าช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน เป็นผลมาจากการขึ้นเงินเดือนประจำปีและรวมถึงการปรับเงินเดือนเพิ่มขึ้นสำหรับพนักงานที่มี

เงินเดือนต่ำกว่า 50,000 บาทตามมติคณะรัฐมนตรี ค่าล่วงเวลาเพิ่มขึ้นตามปริมาณการผลิต การจ่ายเงินรางวัลพิเศษ (Special Incentive) ให้พนักงานสำหรับผลการปฏิบัติงานปี 2553 และค่าใช้จ่ายโครงการนักบินฝึกหัด รวมทั้งในปีบริษัทฯ ได้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 19 เรื่องผลประโยชน์พนักงาน โดยวิธีปรับย้อนหลัง มีผลให้ค่าใช้จ่ายในไตรมาส 3 ของปี 2554 และปี 2553 เพิ่มขึ้น 218 และ 217 บาท ตามลำดับ

ค่าบริการการบิน 5,137 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 632 ล้านบาท หรือร้อยละ 14.0 มีสาเหตุหลักจากการเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายเนื่องจากการเพิ่มปริมาณการผลิต ประกอบกับเมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน เงินบาทอ่อนค่าเมื่อเทียบกับเงินสกุลหลักได้แก่ เงินยูโร และเงินเยน

ค่าซ่อมแซมและซ่อมบำรุงอากาศยาน 3,043 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 991 ล้านบาท หรือร้อยละ 48.3 เนื่องจากปริมาณการผลิตเพิ่มขึ้น ประกอบกับมีจำนวนเครื่องยนต์ที่ถึงกำหนดเข้าซ่อมแซม และเครื่องยนต์ที่เข้าซ่อมก่อนกำหนดสูงกว่าปีก่อน

ค่าสินค้าและพัสดุใช้ไป 2,751 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 423 ล้านบาท หรือร้อยละ 18.2 เป็นผลจากปริมาณการผลิตเพิ่มขึ้น ประกอบกับในไตรมาสนี้มีการเปลี่ยนอะไหล่เครื่องยนต์ทดแทนอะไหล่เดิมที่ครบกำหนดอายุ

ขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ 265 ล้านบาท ลดลง 182 ล้านบาท สาเหตุหลักเนื่องจากในปีก่อนมีการตั้งสำรองอะไหล่เครื่องบินหมุนเวียนที่ชำรุดเสียหายและรอการจำหน่ายสูงกว่าปีนี้

ขาดทุนจากการด้อยค่าของเครื่องบิน 181 ล้านบาท จากการรับรู้การขาดทุนจากการด้อยค่าของเครื่องบิน A300-600 จำนวน 2 ลำ ที่บริษัทฯ ปลดระวางและอยู่ในระหว่างการดำเนินการขาย

ค่าใช้จ่ายอื่น 864 ล้านบาท ลดลง 1,068 ล้านบาท หรือร้อยละ 55.3 เนื่องจากบริษัทฯ ปรับลดประมาณการสำรองค่าความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกรณีกฎหมายป้องกันการค้าที่ไม่เป็นธรรมที่ตั้งสำรองไว้ในปี 2551 ลงอีก 1,082 ล้านบาท คงเหลือสำรองไว้ 1,425 ล้านบาท

กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ 2,299 ล้านบาท ในขณะที่ไตรมาส 3 ของปี 2553 บริษัทฯ ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ 2,773 ล้านบาท ซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากการปรับยอดเงินกู้คงเหลือสกุลยูโรและเยนเป็นเงินบาท ณ วันสิ้นงวด

ต้นทุนทางการเงิน จำนวน 1,467 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 152 ล้านบาท หรือร้อยละ 11.6 สาเหตุหลักเนื่องจากหนี้สินระยะยาวเพิ่มขึ้น

ค่าใช้จ่าย (รายได้) ภาษีเงินได้สุทธิ

บริษัทฯ มีค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้สุทธิตามจำนวน 140 ล้านบาท เปรียบเทียบกับไตรมาส 3 ปีก่อนซึ่งมีรายได้ภาษีเงินได้สุทธิ 79 ล้านบาท มีสาเหตุหลักมาจากในไตรมาสนี้ผลการดำเนินงานของบริษัทฯ กำไร ในขณะที่ปีก่อนขาดทุน

กำไร (ขาดทุน) สุทธิส่วนที่เป็นของบริษัทฯ

บริษัทฯ มีกำไรสุทธิ 2,447 ล้านบาท เปรียบเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีก่อนซึ่งขาดทุนสุทธิ 15 ล้านบาท

ผลการดำเนินงาน 9 เดือนแรกของปี 2554 (1 มกราคม – 30 กันยายน 2554) บริษัทฯ ขาดทุนก่อนอัตราแลกเปลี่ยนฯ และภาษีเงินได้ 1,553 ล้านบาท เปรียบเทียบกับ 9 เดือนแรกของปี 2553 ซึ่งมีกำไรก่อนอัตราแลกเปลี่ยนฯ และภาษีเงินได้ 5,588 ล้านบาท สาเหตุสำคัญเนื่องจากราคาน้ำมันปรับตัวสูงขึ้นมาก ในขณะที่การแข่งขันทางการตลาดที่รุนแรงทำให้บริษัทฯ ไม่สามารถปรับค่าธรรมเนียมขดเขยค่าน้ำมันให้ครอบคลุมกับค่าน้ำมันที่เพิ่มขึ้นได้ ทำให้ค่าน้ำมันเพิ่มขึ้นสูงกว่ารายได้รวมของบริษัทฯ ที่เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ ในงวด 9 เดือนแรกของปี 2554 บริษัทฯ ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ 3,325 ล้านบาท เปรียบเทียบกับงวด 9 เดือนแรกของปี 2553 ซึ่งมีกำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ 7,317 ล้านบาท เป็นผลให้บริษัทฯ ขาดทุนสุทธิ 4,809 ล้านบาท คิดเป็นขาดทุนต่อหุ้น 2.20 บาท เปรียบเทียบกับ 9 เดือนแรกของปี 2553 ซึ่งบริษัทฯ มีกำไรสุทธิ 11,958 ล้านบาท คิดเป็นกำไรต่อหุ้น 6.99 บาท อย่างไรก็ตาม เมื่อเทียบกับงวดครึ่งปีแรกของปี 2554 บริษัทฯ ขาดทุนสุทธิลดลง

สรุปผลการดำเนินงาน 9 เดือนแรกของปี 2554 ได้ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท	ม.ค.-ก.ย.		เปลี่ยนแปลง	
	2554	2553	ล้านบาท	%
รายได้รวม	147,372	134,854	+ 12,518	+ 9.3
ค่าใช้จ่ายรวม *	148,924	129,266	+ 19,658	+ 15.2
กำไร(ขาดทุน)ก่อนอัตราแลกเปลี่ยนฯและภาษีเงินได้	(1,553)	5,588	- 7,141	- 127.8
กำไร(ขาดทุน)จากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	(3,325)	7,317	- 10,642	- 145.4
กำไร(ขาดทุน)ก่อนภาษีเงินได้	(4,878)	12,905	- 17,783	- 137.8
กำไร(ขาดทุน)สุทธิส่วนที่เป็นของบริษัทฯ	(4,809)	11,958	- 16,767	- 140.2
กำไร(ขาดทุน)ต่อหุ้น (บาท)	(2.20)	6.99	- 9.19	- 131.5
EBITDA	15,258	22,658	- 7,400	- 32.6
EBITDAR	19,405	25,407	- 6,002	- 23.6

* ไม่รวมกำไร(ขาดทุน)จากอัตราแลกเปลี่ยน แต่รวมส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสียและต้นทุนทางการเงิน

3. คำอธิบายและวิเคราะห์ฐานะการเงิน

สินทรัพย์

ณ วันที่ 30 กันยายน 2554 บริษัทฯ มีสินทรัพย์รวมทั้งสิ้น 277,044 ล้านบาท ลดลงจากวันที่ 31 ธันวาคม 2553 จำนวน 19,514 ล้านบาท หรือร้อยละ 6.6 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

	30 ก.ย. 2554		31 ธ.ค. 2553	
	ล้านบาท	% ของ สินทรัพย์รวม	ล้านบาท	% ของ สินทรัพย์รวม
สินทรัพย์หมุนเวียน	61,270	22.1	78,302	26.4
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์				
เครื่องปั้นและเครื่องยนต์อะไหล่จ่ายล่วงหน้า	24,016	8.7	17,983	6.1
เครื่องปั้น	44,951	16.2	48,588	16.4
เครื่องปั้นภายใต้สัญญาเช่า	109,545	39.6	115,621	39.0
อุปกรณ์การปั้นหมุนเวียน	9,569	3.4	9,593	3.2
งานระหว่างทำ	2,391	0.9	311	0.1
ที่ดิน อาคาร และค่าปรับปรุง	7,562	2.7	7,987	2.7
เครื่องมือ โรงซ่อม และอุปกรณ์	5,105	1.8	6,035	2.0
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ – สุทธิ	203,139	73.3	206,118	69.5
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่นๆ	12,635	4.6	12,138	4.1
รวมสินทรัพย์	277,044	100.0	296,558	100.0

สินทรัพย์หมุนเวียนของบริษัทฯ มีจำนวน 61,270 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 22.1 ของสินทรัพย์รวม ลดลงจาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2553 จำนวน 17,032 ล้านบาท หรือร้อยละ 21.8 สาเหตุสำคัญเนื่องจากเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 30 กันยายน 2554 มีจำนวน 20,469 ล้านบาท ลดลงจาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2553 จำนวน 17,211 ล้านบาท โดยมีสาเหตุหลักมาจากการจ่ายชำระคืนเงินกู้ยืมระยะยาว หุ้นกู้ ดอกเบี้ยเงินกู้ยืม และเงินปันผลจ่าย รวมทั้งการจ่ายเงินล่วงหน้าค่าเครื่องปั้น เครื่องยนต์ และจ่ายซื้อสินทรัพย์ถาวรอื่น ซึ่งมากกว่าเงินสดสุทธิที่ได้มาจากการดำเนินงาน และเงินสดรับจากการออกหุ้นกู้และเงินกู้ยืมระยะยาว

ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ – สุทธิ มีจำนวนรวม 203,139 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 73.3 ของสินทรัพย์รวม ลดลงจาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2553 จำนวน 2,979 ล้านบาท หรือร้อยละ 1.4 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- เครื่องปั้นและเครื่องยนต์อะไหล่จ่ายล่วงหน้าเพิ่มขึ้น 6,033 ล้านบาท จากการจ่ายล่วงหน้าค่าเครื่องปั้น เครื่องยนต์ และอุปกรณ์ตกแต่งเครื่องปั้นที่คาดว่าจะรับมอบในปี 2554-2560

- เครื่องปั้นและเครื่องปั้นภายใต้สัญญาเช่าลดลงรวม 9,713 ล้านบาท เนื่องจากการคิดค่าเสื่อมราคา อย่างไรก็ตามในปีนี้บริษัทฯ ได้รับมอบเครื่องปั้น A330-300 ที่รอดัดตั้งเก้าอี้โดยสารชั้นประหยัดครบถ้วนแล้ว ซึ่งรับมอบในไตรมาส 1 จำนวน 1 ลำ ไตรมาส 2 จำนวน 3 ลำ และไตรมาส 3 จำนวน 1 ลำ

- งานระหว่างทำเพิ่มขึ้น 2,080 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายในการออกแบบและอะไหล่สำหรับโครงการปรับปรุงผลิตภัณฑ์ในห้องโดยสารของเครื่องบิน B747-400 จำนวน 12 ลำ และ B777-200 จำนวน 8 ลำ ซึ่งอยู่ระหว่างการปรับปรุง คาดว่าจะแล้วเสร็จในปี 2555

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่นๆ มีจำนวน 12,635 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 4.6 ของสินทรัพย์รวม เพิ่มขึ้นจาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2553 จำนวน 497 ล้านบาท หรือร้อยละ 4.1 โดยมีสาเหตุหลักมาจากสินทรัพย์ถาวรเงินได้รอการตัดบัญชีเพิ่มขึ้น 214 ล้านบาท และสินทรัพย์ไม่มีตัวตนสุทธิเพิ่มขึ้น 93 ล้านบาท

หนี้สิน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2554 หนี้สินรวมของบริษัทฯ เท่ากับ 208,225 ล้านบาท ลดลงจาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2553 จำนวน 11,951 ล้านบาท หรือร้อยละ 5.4 โดยมีองค์ประกอบหลักของหนี้สิน ดังนี้

	30 ก.ย. 2554		31 ธ.ค. 2553	
	ล้านบาท	% ของ หนี้สินรวม	ล้านบาท	% ของ หนี้สินรวม
หนี้สินหมุนเวียน (ไม่รวมหนี้สินที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี)	50,828	24.4	57,581	26.2
หนี้สินระยะยาว				
หุ้นกู้	31,285	15.0	29,335	13.3
หนี้สินภายใต้เงื่อนไขสัญญาเช่าเครื่องบิน	58,594	28.1	64,327	29.2
เงินกู้ยืมระยะยาว	51,104	24.6	52,618	23.9
รวมหนี้สินระยะยาว	140,983	67.7	146,280	66.4
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	9,980	4.8	9,326	4.2
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่นๆ	6,434	3.1	6,989	3.2
รวมหนี้สิน	208,225	100.0	220,176	100.0

หนี้สินหมุนเวียน (ไม่รวมหนี้สินที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี) ณ วันที่ 30 กันยายน 2554 มีจำนวน 50,828 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 24.4 ของหนี้สินรวม ลดลงจาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2553 จำนวน 6,753 ล้านบาท หรือร้อยละ 11.7 สาเหตุหลักเนื่องจากค่าใช้จ่ายค้างจ่ายลดลง 5,347 ล้านบาท และรายรับด้านขนส่งที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้ลดลง 2,507 ล้านบาท

หนี้สินระยะยาว ณ วันที่ 30 กันยายน 2554 มีจำนวน 140,983 ล้านบาท (รวมหนี้สินที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปีจำนวน 20,802 ล้านบาท) หรือคิดเป็นร้อยละ 67.7 ของหนี้สินรวม ลดลงจาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2553 ซึ่งมีจำนวน 146,280 ล้านบาท โดยในงวดเก้าเดือนแรกปี 2554 นอกจากการชำระคืนเงินกู้ที่ครบกำหนดแล้ว บริษัทฯ ได้ชำระคืนเงินกู้ก่อนกำหนดจำนวน 4,309 ล้านบาท และได้ออกหุ้นกู้ใหม่จำนวน 8,000 ล้านบาท เพื่อชำระคืนหุ้นกู้ที่ครบกำหนด 6,000 ล้านบาท และเงินกู้ระยะยาวอื่น ๆ

ภาวะผูกพันผลประโยชน์พนักงาน ณ วันที่ 30 กันยายน 2554 มีจำนวน 9,980 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 4.8 ของหนี้สินรวม เพิ่มขึ้นจาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2553 จำนวน 654 ล้านบาท หรือร้อยละ 7.0 โดยมีสาเหตุหลักมาจากการรับรู้ภาวะผูกพันผลประโยชน์พนักงานของงวดเก้าเดือนแรกปี 2554 โดยมีรายละเอียดเรื่องภาวะผูกพันผลประโยชน์พนักงาน ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 4.11

หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น ณ วันที่ 30 กันยายน 2554 มีจำนวน 6,434 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 3.1 ของหนี้สินรวม ลดลงจาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2553 จำนวน 555 ล้านบาท หรือร้อยละ 7.9 โดยมีสาเหตุหลักมาจากการประมาณการหนี้สินระยะยาวลดลง 1,081 ล้านบาท จากการปรับลดสำรองความเสียหายและค่าปรับจากกรณีคดีละเมิดกฎหมายการป้องกันการค้าที่ไม่เป็นธรรม อย่างไรก็ตาม เงินกองทุนบำเหน็จพนักงานเพิ่มขึ้น 334 ล้านบาท และหนี้สินไม่หมุนเวียนอื่นเพิ่มขึ้น 122 ล้านบาท

ส่วนของผู้ถือหุ้น

ณ วันที่ 30 กันยายน 2554 ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ มีจำนวน 68,819 ล้านบาท ลดลงจากวันที่ 31 ธันวาคม 2553 จำนวน 7,563 ล้านบาท เป็นผลมาจากบริษัทฯ ขาดทุนสุทธิในงวดเก้าเดือนสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2554 และการจ่ายเงินปันผลสำหรับผลการดำเนินงานประจำปี 2553

4. สภาพคล่องทางการเงิน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2554 บริษัทฯ มีเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเท่ากับ 20,469 ล้านบาท ลดลงจาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2553 จำนวน 17,211 ล้านบาท หรือร้อยละ 45.7 สุทธิเงินสดสุทธิได้มาและใช้ไปในกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท	ม.ค.-ก.ย.	
	2554	2553
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน	7,554	19,417
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน	(9,000)	(5,119)
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน	(15,821)	(834)
ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนของเงินสด และเงินฝากธนาคาร	56	(79)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง)	(17,211)	13,385

เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน

เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงานของบริษัทฯ สำหรับงวดเก้าเดือนสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2554 มีจำนวน 7,554 ล้านบาท ลดลง 11,863 ล้านบาท สาเหตุสำคัญเนื่องจากบริษัทฯ มีกำไรจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงานลดลง 7,401 ล้านบาท และหนี้สินดำเนินงานลดลง 8,361 ล้านบาท

เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน

เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุนในงวดเก้าเดือนสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2554 มีจำนวน 9,000 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากงวดเดียวกันของปีก่อน 3,881 ล้านบาท โดยส่วนใหญ่เป็นการจ่ายล่วงหน้าค่าเครื่องบิน เครื่องยนต์ และค่าอุปกรณ์ตกแต่งเครื่องบิน การจ่ายซื้ออะไหล่เครื่องบินหมุนเวียน และค่าใช้จ่ายในการออกแบบ และอะไหล่สำหรับโครงการปรับปรุงผลิตภัณฑ์ในห้องโดยสารของเครื่องบิน B747-400 และ B777-200

เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน

เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงินในงวดเก้าเดือนสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2554 มีจำนวน 15,821 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากงวดเดียวกันของปีก่อน 14,987 ล้านบาท โดยเงินสดสุทธิใช้ไปในงวดเก้าเดือนสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2554 ประกอบด้วยการชำระคืนเงินกู้ยืมระยะยาวและหุ้นกู้รวม 18,930 ล้านบาท การจ่ายดอกเบี้ยเงินกู้ยืม 4,088 ล้านบาท และจ่ายเงินปันผล 2,805 ล้านบาท โดยมีเงินสดรับจากหุ้นกู้และเงินกู้ยืมระยะยาวรวม 10,000 ล้านบาท

5. รายจ่ายลงทุน

บริษัทฯ มีรายจ่ายเพื่อการลงทุนก่อนหักเงินสดรับจากสัญญาเช่าทางการเงิน สำหรับงวดเก้าเดือน สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2554 เป็นเงิน 9,654 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากงวดเดียวกันของปี 2553 จำนวน 131 ล้านบาท หรือร้อยละ 1.4 ส่วนใหญ่เป็นการชำระเงินเพื่อจัดหาเครื่องบินใหม่ ซึ่งจะรับมอบระหว่างปี 2554-2560 การจัดหาอุปกรณ์การบินหมุนเวียน และโครงการปรับปรุงผลิตภัณฑ์ในห้องโดยสารเครื่องบิน เป็นจำนวนเงินรวม 9,396 ล้านบาท

หน่วย : ล้านบาท	ม.ค.-ก.ย.	
	2554	2553
เครื่องบินและอุปกรณ์การบิน	9,396	9,435
อื่น ๆ (ที่ไม่ใช่เครื่องบิน)	258	88
รวม	9,654	9,523

6. อัตราส่วนทางการเงิน

		ม.ค.-ก.ย.	
		2554	2553
อัตราส่วนทางการเงิน (Liquidity Ratio)			
อัตราส่วนสภาพคล่อง ⁽¹⁾	เท่า	2.23	2.34
อัตราส่วนแสดงความสามารถในการหากำไร (Profitability Ratio)			
อัตรากำไรจากการดำเนินงาน	ร้อยละ	0.24	5.55
อัตรากำไรสุทธิ	ร้อยละ	(3.31)	9.05
อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	ร้อยละ	(6.62)	19.76
อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Efficiency Ratio)			
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์	ร้อยละ	(1.68)	4.28
อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (Financial Policy Ratio)			
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Interest Bearing Debt to Equity)	เท่า	2.05	1.91
อัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ย ⁽²⁾	เท่า	3.64	5.78

- หมายเหตุ : (1) อัตราส่วนสภาพคล่อง เท่ากับ สินทรัพย์หมุนเวียน / หนี้สินหมุนเวียน (ไม่รวมหนี้สินระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี และรายรับด้านการขนส่งที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้)
- (2) อัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ย เท่ากับ EBITDA / ดอกเบี้ยจ่าย
- (3) ข้อมูลอัตราส่วนทางการเงินของเดือน ม.ค. - ก.ย. 2553 ที่นำมาเปรียบเทียบ ได้ปรับผลกระทบที่เกิดจากการนำมาตรฐานบัญชีที่ออกใหม่มาใช้แล้ว

รายละเอียดเรื่องสัญญาและภาระผูกพัน อยู่ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 4.25